

Dzien' Miru, z uvahi na svoj charakter šviecki ad-
načasna j relihijny, još' dñiom dobrej voli, i dla
chryšcijan jon još' znakam i dokazam evanhielskaj
misji Chrystovaj Carkvy.

Dzień Miru treba pierażywać u jahonych troch pa-
mierach: malicca, ^{travie} dumać, ~~rabie~~. Tolki pry hetych umovi-
nach jon moža vypaŭnić svajo zadaŭnie intehralnaha
užadavannia.

U našym vypadku nima ani jakaha sumnivu, što ahramadnaja bolsšaść sučasnaha čakaviectva, kali jdzie ab mir, znachodzicca jašče ũ dziciacym vieku. Hetaksama j Narod Boży ũ hramadnaj svajej bolsšaści nia ũlučyŭ jašče prablemŭ miru ani ũ svaju vieru, ani ũ dušpa-
starstva.

Biaz sumnivu strach prad vajnoj dla bolsaj čaści ludziej, a dla niekatarych strach prad revalucyjaj, dla inšych jznoŭ ryzyka, źv'язanaja z ekanamičnymi kryzysami, vyzvanymi niadarezvićciom ~~ŭ~~ jaŭlajuca raz-
budźalnikami rozumu, zmušajučymi jaho думаць, ра́дзіцца, арганізаваць.

Ale ůžadavánnie nia možna apirać vyľučna na kary.
sći, ani tym bolš na zastrášvańni.

Uzhadowŭ vać znača davodzic adŭŭŭki abo hrupy lu-
dziej da staŭŭŭci, dabra, praŭdy, zbaŭleŭŭŭnia. Ŭsio heta
abymajem nazovami prahresu j svabody. Uzhadavać nia
znača pakanać. Znača - pamatu navućyć ~~хххххххх~~ čaŭŭ-
vieka abo hrupu ludziej dumać, adćuvać, chacieć i ra-

bić. Hetyja vošy elementy pavinny być nierazlučnymi. Na niasčascie u rečaisnaści časta nia byvaje hetak. Šmat ludziej znajuć časam velmi dobra prablemy mi ru, ale heta znannie astajecca ũ ichnaj psychalahič naj šviedamaści, jak časami j inšaja vieda, biaz nijakaha vošy ũplyvu na ichnaje serca, na volu i na pastupki, jakija anikroški nia žmianiajucca.

Kab asiahnuć pašpiachova pieramienu ũ składcie myśleńnia hetakich ludziej, ^{šviatkavalnyja imprezy} metody ũzhadavannia pavinny mieć na ũvazie ũsie čatyry aspekty intehralnaha sucėlnaha ũzhadavannia: infarmavać, kab ludzi mahli trapna sudzić ab tym, što čujuć. Parušyć serca kab ludzi adčuli dabro j zło ũsim svaim nutrom. Padać prajekt, kab było viėdama, što treba žmianić u žyćci, kab jano stała lepšym, kab praz heta abudzić achvotu da pieramieny žyćcia. I ũ kancy padać niekalki praktyčnych sposabaŭ, jak vykanać zaplanavanuju abnovu.

UZHADAVALYCE

Zrazumiela, što kab hetak praviasci ũsiu pracu, treba adpaviednych ludziej. Imi pavinny stacca:

- ũsie ũzhadavaŭcy, što pracujuć ũžo ũ škołach.
- ũsie tyja, što zjaŭlajucca ũzhadavaŭcami, sami nia viėdajućy ab hetym, bo jany tvorać publičnuju apiniju, jak np. žurnalistyje, pišmienniki, artysty dy
- ũsie ludzi, ũsie narody dobraj voli, jakija pačujuć achvotu pamahcy svaim bratom i buduć bačyc, što i jany mohuć tut niešta dobraje zrabić.

UZHADAVALNIE DA ZHODALUBSTVA

Zhodlivaść vymahaje pieramieny składu myśleńnia. Biaz jaje ludziam velmi trudna znajsci vychad iz ślapoha zakavułku, ũ jakim znajšli sia. A zhodlivaści, daładnaści, dumakinakš asiahnuć nielha, jak tolki praz biazupynnaję pryznavannie pravou kožnaha čaľavieka j kožnaha narodu dy praz paśladoŭnaję šukańnie spraviadliviejšych adnosin miž imi.

Takim čynam Dzień Miru i sioleta mieŭ tuju samuju temu, što j letaś, mianoŭna ũ minulym hodzie havarylasia ab abaronie pravou čaľavieka.

Reč idzie ab tym, jak pieramianić skład myśleńnia i jak asahnuć pajeđnannie ludziej, razjaśniajućy prawy j abawiazki abodźwich sporaćych staron, pakazwajućy im, čaho ad ich vymahaje spraviadliwaść. Kab dabicca mirnaj razviazki sporu, patreba dvuch rečaŭ: spraspraviadliwaści j ščyraści, abo adkrytaści i dušy. A che-tyja rečy adna biaz druhoj prosta nia isnujuć.

Pry takim uzhadavańni spōsabu dumańnia treba abawiazkava dać adkaz tym sceptykam, jakija ŭvažajuć za niapatrebščynuhetkaŭ. Ŭzhadavańnie ludziej da miru. Ich razčarawali niaŭdaćy tych sprobaŭ vyrašće prablemy mirnymi sposabami jak i konflikty, isnujućyja da hetaj pary, nia hľadziaćy na biežlić usialakaha rodu sprobaŭ, kab ich pamiryć. Hetym sceptykam treba źviartać uvahu na što-raz bolsuju rolu, jakuju pačynaje ihrać u sučasnym šviecie publičnaŭja apinija i na pašpiachovaść, biazspornuju na daŭžejsuju metu, ŭsih skaardynavanych namahańniaŭ, kab dabicca miru, asabliva pry pomaćy Mižnarodnych Arhanizacjau.

Niekatřym zdajecca, što havyć ab paħadniennni ni-ma sensu, bo takaja hwtarka abo astajecca biezrezul-tatnaj, abo jość prosta škodnaj, tamu, što jana suprač-stavićcajecca pryncypu revalucyi, jaki, pa-ichniamu, jość pravam i abawiazkam tamak, dzie mirnyja spo-saby akazyvajucca zusim niapryhodnymi, kab pieramianić systemy pryhniatańnia u ichnich krajoch. Hetym treba adkazać, što paħadniennie nia abaznačaŭje ustup-ki iz svaich pravoŭ, ci kampramisu, a tolki advažnuju abaronu mirnymi sposabami umovin spraviadliwaści, ka-niečna patrebnych koźnamu čaławieku j koźnaj hrama-dzie, kab žyć u miry z druhimi.

Budućy dalokim ad toho, kab za ŭsialakuju canu trymacca isnujućaha ģadu, ŭzhadavańnie da paħad-niennia vymahaje ŭ šmatlikich krajoch, kab sprobaŭ metadyčnaha ŭžywańnia sbosabaŭ nia kryŭdзиаćych ni-koha, jakimi adnak možna dabicca razviazak zhodnych iz spraviadliwaściaj. Prykłady takich wielmi pašpia-chovych sprobaŭ pakazali Gandhi j Marcin L. King.